

ENERJİ MƏSƏLƏLƏRİNİ TƏNZİMLƏMƏ AGENTLİYİNİN 2025-Cİ İL ÜZRƏ FƏALİYYƏTİNƏ DAİR

İLLİK HESABAT

Fəsil I

ENERGETİKA SUBYEKTLƏRİ VƏ İSTEHLAKÇILARLA İŞ ÜZRƏ FƏALİYYƏT

Elektrik enerjisi təchizatı sahəsində istismara buraxılış aktlarının verilməsi üzrə:

Hesabat dövründə 180 ədəd (39 ədədi 0,4 kV-luq şəbəkədən, 141 ədədi isə yüksək gərginlikli şəbəkədən) elektrik qurğusu üçün istismara buraxılış aktı verilmişdir.

Elektrik qurğuları üçün istismara buraxılış aktının verilməsinə dair müraciətlər araşdırılarkən aşağıdakı tipik pozuntu halları aşkar edilmişdir:

- texniki şərtədən və layihədən kənara çıxmalar;
- təhlükəsizlik texnikasına dair tədbirlərin görülməməsi;
- ölçü-sınaq sənədlərinin tam olmaması;
- ərizədə qeyd olunan obyektlərdən hər biri üzərində ərizəçinin mülkiyyət, istifadə və ya icarə hüququnu təsdiq edən sənədin surətinin təqdim edilməməsi.

Agentlik tərəfindən aşkar edilmiş pozuntuların aradan qaldırılması istiqamətində sifarişçilərə məsləhətlər verilmiş, pozuntuların aradan qaldırılmasına köməklik göstərilmişdir. Həmin pozuntular aradan qaldırıldıqdan sonra sifarişçilərin təkrar müraciəti əsasında baxışlar keçirilərək istismara buraxılış aktları verilmişdir.

Sənaye qaz qurğularının istismarına icazə verilməsi üzrə:

Təbii qaz istehlakçılarının təqdim etdikləri 480 ədəd layihəyə uyğun olaraq tikintisi başa çatdırılmış sənaye qaz qurğularının istismarına icazə verilmişdir.

Sənaye qaz qurğularının istismarına icazə verilməsinə dair müraciətlər araşdırılarkən aşağıdakı tipik pozuntu halları aşkar edilmişdir:

- sənaye qaz qurğularının texniki pasportlarının təqdim olunmaması;
- texniki şərtə və layihəyə uyğun olaraq qurğu və avadanlıqların tam quraşdırılmaması;
- ərizədə qeyd olunan obyektlərdən hər biri üzərində ərizəçinin mülkiyyət, istifadə və ya icarə hüququnu təsdiq edən sənədin surətinin təqdim edilməməsi.

Agentlik tərəfindən aşkar edilmiş pozuntuların aradan qaldırılması istiqamətində sifarişçilərə məsləhətlər verilmiş, pozuntuların aradan qaldırılmasına köməklik göstərilmişdir. Həmin pozuntular aradan qaldırıldıqdan sonra sifarişçilərin təkrar müraciəti əsasında sənaye qaz qurğularının istismarına icazə verilmişdir.

Dövlət müəssisələrində elektrik və istilik qurğularında, habelə qaz təchizatı sahəsində nəzarət tədbirlərinin həyata keçirilməsi üzrə:

Agentlik tərəfindən təsdiq olunmuş plana uyğun olaraq dövlət müəssisələrində elektrik qurğularının texniki istismar, təhlükəsizlik texnikası qaydalarına əməl olunmasının və elektrik enerjisindən istifadənin vəziyyəti ilə bağlı 1055, qazdan səmərəli istifadənin və qaz qurğularının etibarlı istismarının təmin edilməsi, həmçinin müvafiq sahəyə dair normativ hüquqi aktların tələblərinə əməl olunması vəziyyətinin araşdırılması məqsədilə 822, istilik qurğularının texniki istismarı, təhlükəsizlik texnikası qaydalarına əməl olunması və istilik enerjisindən istifadənin vəziyyətinin araşdırılması məqsədilə 62 nəzarət tədbiri həyata keçirilmişdir. Aşkar olunmuş pozuntuların aradan qaldırılması üçün icrası məcburi olan göstərişlər verilmişdir.

Ötürücü sistem operatoru ilə enerji təchizatı müəssisəsi arasında quraşdırılmış elektrik sayğaclarının yoxlanılması üzrə:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 2 fevral tarixli 18 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın 7.15-ci bəndinin tələblərinə əməl olunmasının yoxlanılması məqsədilə Agentlik tərəfindən müvafiq olaraq “Azərenerji” ASC və “Azərişiq” ASC-nin nümayəndələrinin iştirakı ilə 187 ədəd elektrik sayğacının texniki vəziyyətinə baxış keçirilmiş, cərəyan transformatorlarının sxemləri və əmsalları yoxlanılıb möhürlənmişdir.

Ölkədə elektrik enerjisi təchizatının yaxşılaşdırılması sahəsində aparılan işlər üzrə:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin ölkədə elektrik enerjisi ilə təmin edilməyən yaşayış məntəqələri, qeyri-yaşayış sahələri barədə məlumatların dəqiqləşdirilərək mütəmadi olaraq yenilənməsi və bunun üçün tədbirlərin görülməsi istiqamətində işlərin intensivləşdirilməsi və nəticəsi haqqında ildə iki dəfə olmaqla Nazirlər Kabinetinə məlumat verilməsi barədə 2019-cu il 13 may tarixli 12/12-53 nömrəli və 2020-ci il 11 mart tarixli 2971 nömrəli tapşırıqlarının icrası ilə əlaqədar Energetika Nazirliyinin 2020-ci il 4 may tarixli F-53 nömrəli əmri ilə yaradılmış işçi qrupunun üzvləri, aidiyyəti yerli icra hakimiyyəti orqanlarının nümayəndələri və enerji təchizatı müəssisəsinin əməkdaşları ilə birlikdə elektrik enerjisi ilə təmin edilməyən yaşayış məntəqələri, qeyri-yaşayış sahələri barədə məlumatlar dəqiqləşdirilmiş, 2024-cü il üzrə məlumatlar 2025-ci il 31 yanvar tarixli 3-15/2-359/2025 nömrəli məktubla, 2025-ci ilin birinci yarımili üzrə məlumatlar isə 2025-ci il 31 iyul tarixli 3-15/2-2756/2025 nömrəli məktubla Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Qeyd olunan məlumatların yenilənməsi məqsədilə işlər davam etdirilir.

Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahələrində daxil olmuş şikayətlərin araşdırılması üzrə:

Agentliyə bilavasitə istehlakçılardan, Energetika Nazirliyindən və digər qurumlardan daxil olmuş elektrik enerjisi təchizatı üzrə 6944, qaz təchizatına dair 904, istilik enerjisi təchizatı üzrə 182 şikayət mahiyyəti üzrə araşdırılmışdır. Elektrik enerjisi təchizatı üzrə 456, qaz təchizatına dair 86, istilik enerjisi təchizatı üzrə 22 şikayətə isə hazırda baxılır.

Araşdırmalar nəticəsində aşkar olunmuş pozuntuların aradan qaldırılması üçün qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tədbirlər görülmüşdür.

Araşdırma zamanı müəyyən edilmişdir ki, həmin şikayətlərin əksəriyyəti aşağıdakı pozuntularla bağlı olmuşdur:

Elektrik enerjisi təchizatı üzrə:

- iddia müddəti keçmiş borcların istehlakçılardan tələb olunması;
- elektrik qurğu və avadanlıqlarının təhlükəli və qəzalılıq vəziyyətində olması;
- məsul şəxslərin hərəkətlərindən (hərəkətsizliyindən) narazılığın olması;
- gərginliyin normadan aşağı olması;
- xəbərdarlıq edilmədən qanunsuz olaraq elektrik enerjisinin verilişinin dayandırılması;
- elektrik enerjisinin təchizatında fasilələrin yaranması;
- tikinti obyektlərinin elektrik veriliş xəttinin mühafizə zonasında yerləşməsi səbəbindən mülkiyyət sənədlərinin alınmasında yaranmış problemlər;
- tikinti obyektlərinin elektrik veriliş xəttinin mühafizə zonasında yerləşməsi səbəbindən obyektin paylayıcı şəbəkəyə qoşulmasından imtina edilməsi;
- tərtib edilmiş aktlar əsasında yenidən hesablaşmaların qanunvericiliyin tələblərinə uyğun aparılmaması;
- əvvəlcədən ödəmə sistemli sayğaclarla hesablaşmalarda yaranmış problemlər barədə.

Qaz təchizatı üzrə:

- qazın təzyiqinin normadan aşağı olması;
- qaz təchizatının dayandırılması – (qaz paylayıcısı tərəfindən qaz qurğularında, qaz xətlərində və üstü bacalarında, habelə havalandırma və havadəyişmə xətlərində müayinənin keçirilməsi vaxtı istehlakçılar tərəfindən maneələrin yaradılması səbəbindən);
- qaz paylayıcısı tərəfindən tərtib olunmuş aktlara görə əsassız hesabatların aparılması;
- qaz təchizatında fasilələrin yaranması;
- tikinti obyektlərinin qaz xətlərinin mühafizə zonasında yerləşməsi səbəbindən mülkiyyət sənədlərinin alınmasında yaranmış problemlər;
- əvvəlcədən ödəmə sistemli sayğacların quraşdırılmaması səbəbindən yaranmış problemlər barədə.

İstilik enerjisi təchizatı üzrə:

- mənzillərin mərkəzləşdirilmiş istilik sistemi ilə təmin edilməməsi;
- istilik enerjisinin təchizatında fasilələrin yaranması;
- temperaturun normadan aşağı olması.

Şikayətlərin araşdırılması zamanı aşkar edilmiş qayda pozuntularının aradan qaldırılması üçün icrası məcburi olan göstərişlər verilmişdir.

Müraciətlərin həllində göstərilmiş köməliyə görə Agentliyə elektrik enerjisi təchizatı ilə bağlı 629, qaz təchizatı üzrə 40, istilik enerjisi təchizatı ilə əlaqədar isə 19 təşəkkür məktubu daxil olmuşdur.

İnzibati xəta haqqında işlərə baxılması üzrə:

Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 279-cu, 281-ci və 282-ci maddələri üzrə Agentlik tərəfindən ümumilikdə 668 inzibati xəta haqqında işə baxılmış, onlardan 657 iş üzrə inzibati tənbeh vermə haqqında qərar, 10 iş üzrə isə inzibati xəta haqqında iş üzrə icraata xitam verilməsi barədə qərar qəbul edilmiş, 1 iş isə baxılması üçün məhkəməyə göndərilmişdir.

Agentlik tərəfindən 165 iş üzrə məhkəmələrdə üçüncü şəxs və ya cavabdeh qismində mütəxəssislərin iştirakı təmin edilmiş və məhkəmələr tərəfindən tələb olunduğu hallarda yazılı mütəxəssis rəyləri verilmişdir.

Agentlik tərəfindən aparılmış araşdırmalar nəticəsində ümumilikdə 2 obyektin elektrik qurğu və avadanlıqlarının Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 2 fevral tarixli 18 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nın, 4 obyektin qaz qurğularının isə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 12 may tarixli 80 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Qazdan istifadə Qaydaları”nın tələbləri pozulmaqla texniki sənədləşdirmə aparılmadan elektrik və qazpaylayıcı şəbəkələrə qoşulduğu aşkar edilmiş, müvafiq tədbirlər görülməklə nöqsanların aradan qaldırılması təmin olunmuşdur.

Agentlik tərəfindən göstərilən xidmətlərin elektronlaşdırılması və aidiyyəti dövlət qurumlarının informasiya sistemləri ilə inteqrasiyası üzrə:

Agentlik tərəfindən göstərilən xidmətlərin (Gücü 200 kilovatdan yuxarı elektrik qurğularının istismarına buraxılış aktının verilməsi, sənaye qaz qurğularının istismarına icazə, elektrotexniki heyətin və elektrik təsərrüfatına cavabdeh şəxslərin peşə biliklərinin yoxlanılması) müasir tələblərə uyğun rəqəmsal transformasiyası çərçivəsində elektronlaşdırılması, biznes proseslərin optimallaşdırılması və digər aidiyyəti dövlət qurumlarının müvafiq informasiya sistemləri ilə qarşılıqlı inteqrasiyası təmin edilmişdir.

Xidmətlərin elektronlaşdırılması layihəsi çərçivəsində hazırlanmış Elektron Xidmətlərin İnformasiya Sistemi (bundan sonra – EXİS) üzrə müvafiq texniki işlər yekunlaşmış, tətbiqinə isə növbəti ildən etibarən başlanılması nəzərdə tutulmuşdur.

Elektronlaşdırma prosesi aşağıdakı istiqamətlərdə həyata keçirilmişdir:

- Elektron müraciət, sənəd qəbulu, icra və nəticənin təqdim olunması tam avtomatlaşdırılmış;
- Xidmətlər vahid platformada toplanaraq istifadəçilər üçün əlçatan edilmiş;
- Fiziki və hüquqi şəxslər üçün fərdi “Şəxsi kabinet” funksionallığı yaradılmış;
- Xidmətlərin statusuna baxış, müraciətlərin idarə olunması və elektron bildirişlərin qəbulu təmin edilmiş;
- “Digital Login” və “Elektron İmza” vasitəsilə təhlükəsiz giriş və identifikasiya mexanizmləri inteqrasiya olunmuşdur.

Xidmətlərin tam rəqəmsallaşdırılması çərçivəsində digər aidiyyəti dövlət qurumları ilə geniş inteqrasiya təmin edilmişdir. Bu inteqrasiyalar xidmətlərin sürətli, şəffaf və insan müdaxiləsi olmadan icrasını mümkün etmişdir.

Aşağıdakı dövlət qurumları ilə məlumat mübadiləsi təşkil edilmişdir:

- Dövlət Vergi Xidməti – vergiödəyici məlumatları, hüquqi və fiziki şəxslərin rekvizitləri;
- Daxili İşlər Nazirliyi – şəxsiyyət vəsiqəsi məlumatları;

- Ədliyyə Nazirliyi – hüquqi şəxslərin dövlət reyestri məlumatları;
- Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi – vətəndaşın iş yeri, pensiya və ya təqaüd məlumatları;
- Digital Login – autentifikasiya və identifikasiya;
- ASAN ödəniş – xidmətlər üzrə dövlət rüsumlarının ödənilməsi təmin edilmiş;
- Mygov – dövlət xidmətləri üzrə məlumat mübadiləsi;
- Elektron imza – yekun sənədlərin elektron imza ilə imzalanması təmin olunmuşdur.

EXİS-in digər dövlət qurumlarının aidiyyəti informasiya sistemləri ilə inteqrasiyası nəticəsində aşağıda sadalanan üstünlüklər əldə olunmuşdur:

- İnteqrasiya nəticəsində prosedur sayı ilə yanaşı, xidmətlərin icra müddətində də nəzərəcarpacaq dərəcədə azalmalar müşahidə olunmuş;
- Məlumatların avtomatik alınması nəticəsində insan faktoru minimuma endirilmiş;
- Müraciətçilərin təqdim etməli olduğu sənədlərin sayı azalmış, proseslər sadələşdirilmiş;
- İnformasiya təhlükəsizliyi tələblərinə uyğun vahid məlumat mübadiləsi mexanizmi tətbiq edilmiş;
- Xidmət prosesləri üzrə elektron məlumatların arxivləşdirilməsi və avtomatik axtarış sistemi qurulmuş;
- Monitoring paneli vasitəsilə real vaxt rejimində statistik məlumatlara nəzarət imkanı yaradılmış;
- Sistemlərin fasiləsiz işləməsi üçün yüksək mövcudluq (high availability) mühiti təmin edilmişdir.

Biliklərin yoxlanılması üzrə:

İstehlakçıların müraciətləri əsasında 288 müəssisədə 731 nəfər olmaqla elektrotexniki heyətin və elektrik təsərrüfatlarına cavabdeh şəxslərin texniki istismar, təhlükəsizlik texnikası qaydaları üzrə peşə bilikləri yoxlanılmış, yoxlama nəticəsində biliklərin artırılması üzrə Agentlik tərəfindən təkliflər verilmiş, bu istiqamətdə müraciət edən istehlakçılara köməklik göstərilmişdir.

İxtisas attestatının verilməsi üzrə:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 25 iyun tarixli 217 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “İxtisaslaşmış podratçılara verilən ixtisas attestatının forması, onun verilməsi, qüvvədəolma müddətinin dayandırılması və ya ləğv edilməsi, eləcə də ixtisaslaşmış podratçıların reyestrinin aparılması və onların fəaliyyətinə nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası”nın tələblərinə uyğun olaraq ixtisas attestatının verilməsi məqsədilə namizədlərin bilik səviyyəsinin yoxlanılması ilə əlaqədar Agentliyin təşkilatçılığı ilə Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən test tapşırıqları əsasında 2025-ci il 29 sentyabr tarixində keçirilmiş attestasiyada 3 namizəd iştirak etmiş, test tapşırıqları üzrə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş balı toplamış 1 namizəd attestasiyadan keçmiş hesab olunmuş, attestasiyanın nəticələri Agentliyin internet sahifəsində yerləşdirilmiş, 1 namizədə ixtisas attestatı verilmiş və həmin şəxs barədə məlumatlar ixtisaslaşmış podratçıların reyestrinə daxil edilmişdir. İxtisas attestatının verilməsi məqsədilə test tapşırıqları əsasında namizədlərin bilik səviyyəsinin yoxlanılması ilə əlaqədar

2025-ci ilin dekabr ayında keçirilməsi nəzərdə tutulan attestasiya 2026-cı ilə təxirə salınmışdır.

Energetika sahəsində keyfiyyət göstəricilərinin tətbiqi üzrə:

Dünya Bankının “Business Ready” hesabatının “Kommunal xidmətlər (elektrik)” indikatoru ilə bağlı müvafiq sahədə təkmilləşmələrin və kommunikasiyanın həyata keçirilməsinə dair 2025-ci il üzrə Yol Xəritəsi”nin “1. Tənzimləyicinin xidmət keyfiyyətini və elektrik xidmətlərinin etibarlılığını təmin etmək üçün performans standartlarının qanunvericilikdə müəyyən edilməsi ilə bağlı beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi və ediləcək dəyişikliklərin müvafiq sahəyə təsirləri qiymətləndirilməklə təkliflərin hazırlanaraq Komissiyaya təqdim edilməsi” tədbiri üzrə icraçı qismində Energetika Nazirliyi (o cümlədən Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi) müəyyən edilmişdir. Tədbirin icrası ilə əlaqədar olaraq, beynəlxalq təcrübədə elektrik enerjisinin təchizatının davamlılığı, texniki və kommersiya keyfiyyətinin effektiv təmin edilməsi ilə bağlı olan xidmət keyfiyyətinin normativ-hüquqi sənədlərlə müəyyən edilmiş meyar və tələbləri araşdırılmış və eyni zamanda Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində xidmət keyfiyyətinə aid tələblər, o cümlədən Tənzimləyicinin xidmət keyfiyyətinin təmin edilməsində hüquq və vəzifələrinin qiymətləndirilməsi aparılaraq müvafiq sahənin təkmilləşdirilməsi ilə istehlakçıların məmnuniyyətinin artırılması istiqamətində hazırlanmış təkliflərə dair arayış və təqdimat Energetika Nazirliyinin 2025-ci il 1 may tarixli 3-15/2-1491/2025 nömrəli məktubu ilə Biznes mühiti və beynəlxalq reytinglər üzrə Komissiyaya təqdim olunmuşdur.

Qaz təchizatı sahəsində keyfiyyət göstəricilərinin tətbiqi üzrə:

Agentlik tərəfindən ölkədə nəql olunan qazın keyfiyyətinin və uçotunun dövlət standartlarının tələblərinə uyğunluğunun təhlili məqsədilə SOCAR-ın “ROCWEB” informasiya portalı vasitəsilə ölçü qovşaqlarından alınan qazın keyfiyyət göstəricilərinə və digər parametrlərinə nəzarət edilir. Bununla yanaşı, Agentlik tərəfindən qaz təchizatı sahəsində 2025-ci il üzrə təbii qazın keyfiyyət göstəricilərinə nəzarətin həyata keçirilməsi məqsədilə SOCAR-ın mütəxəssisləri ilə birgə “Qaz İxrac” İdarəsinin Magistral Qaz Kəmərləri Sahələrinə məxsus qaz ölçü qovşaqlarında istismarda olan “NGC” markalı axın qaz xromatoqraflarına ayda bir dəfə keçirilmiş texniki baxışda, həmçinin SOCAR-ın “Neftqazəlmətdəqiqatlayihə” İnstitutunun Qazın keyfiyyət göstəricilərinin təyini üzrə laboratoriyasının mütəxəssisləri ilə birgə qaz ölçü qovşaqlarından qaz nümunələrinin götürülməsində, karbohidrogenə və suya görə şəhər nöqtəsinin təyini prosedurlarında Agentliyin əməkdaşlarının iştirakı təmin edilmişdir.

Eyni zamanda SAİDİ (kəsintilərin orta müddət göstəricisi) və SAİFİ (kəsintilərin orta tezlik göstəricisi) hesablama metodikasının təhlil olunması məqsədilə Agentlik tərəfindən “Azəriqaz” İB-dən 2025-ci il üzrə Bakı şəhəri və regionlar nəzərə alınmaqla bütün qaz xidmət sahələri üzrə istehlakçıların qaz təchizatında, habelə qazpaylayıcı şəbəkədə baş vermiş kəsintilərlə bağlı (planlı və plandankənar) gündəlik məlumatlar əldə edilmiş və bu məlumatlar sistemləşdirilmişdir. Sistemləşdirilmiş məlumatlar əsasında 2025-ci il üzrə SAİDİ – 12.76 (saat) və SAİFİ – 2.28 (dəfə) göstəriciləri hesablanmış və təhlillər aparılmışdır.

Payız-qış mövsümünə hazırlıq vəziyyətinin yoxlanılması üzrə:

Enerji təchizatının dayanıqlılığının təmin edilməsi və istehlakçıların fasiləsiz, keyfiyyətli elektrik və istilik enerjisi, habelə təbii qaz ilə təmin olunması məqsədilə “Azəristiliktəchizat” ASC, “Qaz İxrac” İdarəsi, “Azəriqaz” İB, “Azərenerji” ASC və “Azərişiq” ASC-nin məsul subyektlərinin payız-qış mövsümünə hazırlığı üzrə onlar tərəfindən təqdim olunmuş tədbirlər planlarına əsasən görülmüş işlərin icra vəziyyətinin müəyyənləşdirilməsi üçün monitorinqlər aparılmışdır. Payız-qış mövsümünə hazırlıq işlərinin nəticələrinin qiymətləndirilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 24 fevral tarixli 65 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində payız-qış mövsümünə hazırlıq işlərinin aparılması Qaydası”na uyğun olaraq davam etdirilir.

Elektrik və qaz təchizatı müəssisələrində qanunvericiliyə əməl olunmasının monitorinqi üzrə:

“Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahəsində nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası”nın 2.2-ci və 2.6-cı bəndlərində nəzərdə tutulmuş istiqamətlər üzrə enerji təchizatı sahəsində qanunvericiliyə, enerji resurslarından səmərəli istifadəyə və enerji effektivliyinə dair tələblərə əməl olunması vəziyyətinin müəyyən edilməsi üçün Agentliyin 2025-ci il 21 iyul tarixli 3-15-2/2-313/2025 nömrəli məktubu əsasında 2025-ci il 4 avqust tarixindən 2025-ci il 1 sentyabr tarixinədək “Azərişiq” ASC-nin struktur tərkibinə daxil olan “Şimal-Qərb” RETSİ-də monitorinqlər keçirilmiş, aşkarlanan nöqsanlar rəsmiləşdirilmiş və nəticələri müvafiq olaraq 2025-ci il 2 oktyabr tarixli 3-15-2/2-430/2025 nömrəli məktubla “Azərişiq” ASC-yə təqdim edilmişdir.

Eyni zamanda Agentliyin 2025-ci il 30 sentyabr tarixli 3-15-2/2-424/2025 nömrəli məktubu əsasında 06-31.10.2025-ci il tarixlərində “Azəriqaz” İstehsalat Birliyinin Xaçmaz və Lənkəran Regional Qaz İstismar İdarəsində monitorinqlər keçirilmiş, aşkar olunmuş nöqsanlar rəsmiləşdirilmiş və nəticələri müvafiq olaraq 2025-ci il 6 noyabr tarixli 3-15-2/2-489/2025 nömrəli məktubla “Azəriqaz” İstehsalat Birliyinə təqdim edilmişdir.

Müayinə və texniki xidmət məlumatları üzrə reyestrə daxil edilmiş məlumatlar əsasında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müəyyən etdiyi qaydada qaz qurğularının etibarlı istismarı sahəsi üzrə keçirilmiş monitorinqlər üzrə:

Agentliyin 2024-cü il 11 noyabr tarixli 3-15-2/3-1-971/2024 nömrəli əmri ilə təsdiq edilmiş “Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin 2025-ci il fəaliyyət dövrü üzrə “Müayinənin və texniki xidmətin həyata keçirilməsinə monitorinqin keçirilməsi barədə Tədbirlər Planı”nda qeyd olunmuş istiqamətlərə uyğun olaraq monitorinqlər sözügedən Tədbirlər Planında nəzərdə tutulan müddətlərdə keçirilmiş və monitorinqin nəticələri qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq aktla rəsmiləşdirilmişdir. Həmin aktlar “Azəriqaz” İB-yə rəsmi qaydada göndərilmiş, habelə monitorinqlərin nəticəsində aşkar olunmuş pozuntuların aradan qaldırılması məqsədilə “Azəriqaz” İB-yə icrası məcburi olan göstərişlər verilmişdir.

Eyni zamanda, qaz paylayıcısı tərəfindən müayinə və texniki xidmət üzrə işlər “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 6.1-ci, 6-2-ci və 6-3-cü maddələrinin tələbləri əsasında təşkil edilmədiyinə görə “Azəriqaz” İstehsalat Birliyi barəsində Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 279.0.1-1-ci

maddəsinə əsasən 2025-ci il 14 fevral tarixli MN 0338141 nömrəli inzibati xəta haqqında protokol tərtib edilmiş, həmin protokol və digər materiallar baxılması üçün Bakı Şəhəri Xətai Rayon Məhkəməsinə göndərilmişdir. Bakı Şəhəri Xətai Rayon Məhkəməsinin 2025-ci il 18 mart tarixli 3(011)-2039/2025 nömrəli Qərarına əsasən hüquqi şəxs “Azəriqaz” İstehsalat Birliyi Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 279.0.1-1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş inzibati xətanı törətməkdə təqsirli bilinmiş və barəsində 2 500 (iki min beş yüz) manat məbləğində cərimə növündə tənbeh tədbiri tətbiq edilmişdir.

Beynəlxalq standartların milliləşdirilməsi üzrə:

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 22 iyul tarixli 3378 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının 2022–2026-cı illərdə sosial iqtisadi inkişaf Strategiyası”nın (bundan sonra – Strategiya) Tədbirlər Planının 5.2.5-ci fəaliyyət istiqaməti üzrə “8. “Enerji saxlanc sistemlərinin tətbiqinin araşdırılması və təkliflər verilməsi” tədbiri müəyyən edilmişdir. Tədbirin icrası çərçivəsində Azərbaycan Respublikasında mövcud vəziyyət təhlil edilərək ölkədə enerji saxlanc sistemlərinin tətbiqi imkanlarının yaradılması məqsədilə enerji saxlanc sistemlərinin tətbiqinə dair 7 (yeddi) beynəlxalq standart alınmışdır. Milliləşdirilən “IEC 62933-1: Electrical energy storage (EES) systems. Part1: Vocabulary” və “IEC 62933-2-1: Electrical energy storage (EES) systems. Part 2-1: Unit parameters and testing methods – General specification” standartlarının layihələri Fövqəladə Hallar Nazirliyi, “Azərenerji” ASC, “Azərişiq” ASC ilə razılaşdırılmış və “Elektroenergetika və bərpa olunan enerji” standartlaşdırılması üzrə Texniki Komitədə (AZSTAND/TK 46) müzakirə olunmuşdur. Agentliyin 2025-ci il 27 avqust tarixli 3-15-2/2-378/2025 nömrəli məktubu ilə “Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” Publik Hüquqi Şəxsinə təqdim olunan “IEC 62933-1: Electrical energy storage (EES) systems. Part1: Vocabulary” standartı ekspertizadan keçirilmiş, müzakirə və təsdiq olunması üçün AZSTAND/TK 46 Komitəsinə təqdim edilmiş və “Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” Publik Hüquqi Şəxsin 2025-ci il 23 dekabr tarixli AZSTAND/Q-222/2025 sayılı qərarı ilə qəbul olunmuşdur.

“IEC 62933-2-1: Electrical energy storage (EES) systems. Part 2-1: Unit parameters and testing methods – General specification” standartı isə ekspertiza üçün Agentliyin 2025-ci il 5 noyabr tarixli 3-15-2/2-485/2025 nömrəli məktubu ilə “Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” Publik Hüquqi Şəxsinə təqdim olunmuşdur.

Hal-hazırda, “IEC 62933 Electrical energy storage (EES) systems – Part 5-1: Safety considerations for grid-integrated EES systems – General specification” standartının layihəsi hazırlanmaqdadır.

Fəsil II

TƏCRÜBƏ MÜBADİLƏSİ ÜZRƏ FƏALİYYƏT

• Azərbaycan-Türkiyə IV Enerji Forumu çərçivəsində “Tənzimləmə” İşçi qrupunun onlayn görüşündə Agentlik və Türkiyənin Enerji Bazarını Tənzimləmə Qurumunun (Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu - EPDK) mütəxəssisləri arasında Azərbaycanda yaşıl enerjiyə keçid sahəsində atılmış praktiki addımlar və Tənzimləyicinin fəaliyyəti, həmçinin Türkiyədə

bərpa olunan enerjiyə dəstək mexanizmləri və şəbəkə üçün batareya enerji saxlanma sistemlərinin inkişafı mövzularında təcrübə mübadiləsi aparılmışdır. Eyni zamanda, sözügedən Forumun Protokolu ilə müəyyən edilmiş əməkdaşlıq istiqamətləri nəzərə alınmaqla “Tənzimləmə” İşçi qrupunun 2025-2026-cı illər üzrə Forumlararası Fəaliyyət Planı hazırlanaraq Agentlik ilə EPDK arasında qarşılıqlı razılaşdırılmış və həmin Fəaliyyət Planına uyğun olaraq Türkiyənin elektrik enerjisi bazarında aqreqasiya fəaliyyətləri mövzusunda onlayn formatda təcrübə mübadiləsi xarakterli ilk görüş keçirilmişdir.

- Universitetlərlə əlaqələrin genişləndirilməsi, tələbələrin ölkənin elektroenergetika sektoru, o cümlədən yaşıl enerji sahəsində qarşıya qoyulmuş hədəflər, həmçinin enerji səmərəliliyi barədə məlumatlılığının artırılması məqsədilə “Energy Talks” layihəsi çərçivəsində Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetində “Yaşıl enerjiyə keçid: Enerji bazarında islahatlar”, “Enerji səmərəliliyi: Kənd təsərrüfatında bioqazdan istifadə imkanları” və Sumqayıt Dövlət Universitetində “Elektroenergetika sektorunun liberallaşdırılması üzrə beynəlxalq təcrübə”, “Enerji effektivliyi fondunun fəaliyyəti” və “Elektroenergetika sektoruna ümumi baxış” mövzularında təqdimatlarla çıxış edilmişdir.

- Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2024-cü il 25 iyun tarixli 314 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş və 2025-ci il iyulun 1-dən qüvvəyə minmiş “Qapalı paylayıcı şəbəkələrin fəaliyyət Qaydaları” üzrə maarifləndirici videoçarx hazırlanaraq Agentliyin sosial media hesablarında paylaşılmışdır.

- Elektrik və istilik enerjisi, habelə qaz təchizatı sahələrində investisiya mühitinin əlverişliliyinin artırılması, həmçinin beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla, həmin sahələrə investisiya cəlb edilməsi üçün stimullaşdırıcı mexanizmlər ilə bağlı Agentliyin saytında yer alan məlumatlar yeni redaksiyada hazırlanaraq paylaşılmışdır.

Fəsil III

HÜQUQİ TƏMİNAT İSTİQAMƏTİ ÜZRƏ FƏALİYYƏT

“Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 22 dekabr tarixli 1750 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyinin Nizamnaməsi”ndə dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 7 noyabr tarixli 522 nömrəli Fərmanı təsdiq edilmişdir.

“Elektroenergetika haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 11 aprel tarixli 858-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 19 may tarixli 2143 nömrəli Fərmanının icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi qərarlarında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2025-ci il 9 oktyabr tarixli 296 nömrəli Qərarı təsdiq edilmişdir.

“Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin “Elektrik və istilik qurğularının texniki istismar Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” 2019-cu il 30 dekabr tarixli 520 nömrəli, “Elektrik qurğularının quraşdırılması Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” 2020-ci il 11 fevral tarixli 40 nömrəli və “Elektrik və istilik qurğularının istismarında təhlükəsizlik texnikası Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” 2020-ci il 11 fevral tarixli 41 nömrəli qərarlarının ləğv edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2025-ci il 31 yanvar tarixli 18 nömrəli Qərarı təsdiq edilmişdir.

“Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 8 iyul tarixli 233-VIIQ nömrəli Qanununun tətbiqi və bununla əlaqədar bəzi məsələlərin tənzimlənməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 19 avqust tarixli 487 nömrəli Fərmanının 3.1-ci bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə hazırlanmış “Texniki xidmətin nəticəsinə dair akt”ın formasının təsdiq edilməsi və “Texniki xidmətin nəticəsinə dair akt”ın formasının təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin Kollegiyasının 2022-ci il 19 may tarixli KQ-1 nömrəli Qərarının ləğv edilməsi haqqında” layihə Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin Kollegiyasının 2025-ci il 3 noyabr tarixli 3-15/3-1-3/2025 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş, 2025-ci il 13 noyabr tarixində Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilmiş və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə 2025-ci il 19 noyabr tarixli 3-15/2-4072/2025 nömrəli məktubla məlumat verilmişdir.

“Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 8 iyul tarixli 233-VIIQ nömrəli Qanununun tətbiqi və bununla əlaqədar bəzi məsələlərin tənzimlənməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 19 avqust tarixli 487 nömrəli Fərmanının icrasının təmin edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2025-ci il 12 sentyabr tarixli 577s nömrəli Sərəncamının (bundan sonra - Sərəncam) 2.1-ci bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə “İri istehlakçılar üçün illik qaz sərfiyyatının həddinin müəyyən edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin qərar layihəsi, Sərəncamın 2.2-ci bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə “Qazdan istifadə Qaydaları”nın təsdiq edilməsi və “Qazdan istifadə Qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 12 may tarixli 80 nömrəli Qərarının ləğv edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin qərar layihəsi, Sərəncamın 2.4-cü bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə “Müayinə və texniki xidmət məlumatları üzrə reyestrin aparılması və ondan istifadə qaydası”nın təsdiq edilməsi və “Müayinə və texniki xidmət məlumatları üzrə reyestrin aparılması və ondan istifadə qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 25 iyun tarixli 216 nömrəli Qərarının ləğv edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin qərar layihəsi, Sərəncamın 2.6-cı bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə “Tüstü bacalarının istismarında təhlükəsizlik texnikası Qaydası”nın təsdiq edilməsi və “Tüstü bacalarının istismarında təhlükəsizlik texnikası Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 6 fevral tarixli 38 nömrəli Qərarının ləğv edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar layihəsi, Sərəncamın 2.7-ci bəndinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə “Müayinə və texniki xidmətlə bağlı tələblərə riayət olunmasına monitorinqin keçirilməsi qaydası”nın təsdiq edilməsi və “Müayinənin və texniki xidmətin həyata keçirilməsinə monitorinqin keçirilməsi qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 25 iyun tarixli 214 nömrəli Qərarının ləğv edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin qərar layihəsi hazırlanmış və müvafiq olaraq 2025-ci il 16 oktyabr tarixli 3-15/2-3661/2025, 2025-ci il 27 oktyabr tarixli 3-15/2-3782/2025, 2025-ci il 1 dekabr tarixli 3-15/2-4232/2025, 2025-ci il 5 dekabr tarixli 3-15/2-4348/2025 və 2025-ci il 26 dekabr tarixli 3-15/2-4660/2025 nömrəliylə əldə edilmiş dövlət qurumlarına baxılması üçün təqdim olunmuşdur.

“Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi edilməsi barədə” 1998-ci il 28 sentyabr tarixli 773 nömrəli və “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi

barədə” Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 25 fevral tarixli 486-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “Qaz təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 28 sentyabr tarixli 773 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında” 2022-ci il 8 aprel tarixli 1658 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 29 aprel tarixli 379 nömrəli Fərmanının icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi qərarlarında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2025-ci il 1 dekabr tarixli 359 nömrəli Qərarı ilə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 31 may tarixli 87 nömrəli, 2011-ci il 12 may tarixli 80 nömrəli, 2023-cü il 25 iyun tarixli 216 nömrəli, 2023-cü il 30 avqust tarixli 297 nömrəli, 2023-cü il 21 noyabr tarixli 423 nömrəli və 2024-cü il 1 avqust tarixli 372 nömrəli qərarlarına müvafiq dəyişikliklər edilmişdir.

“Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 11 aprel tarixli 174-VIIQD nömrəli Qanununun icrasının təmin edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2025-ci il 8 may tarixli 279s nömrəli Sərəncamının 2-ci hissəsinin icrasını təmin etmək məqsədilə “Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin Kollegiyasının 2024-cü il 27 iyun tarixli 3-15/3-1-4/2024 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Elektrik qurğularının quraşdırılması Qaydaları”nda dəyişiklik edilməsi barədə” Energetika Nazirliyinin Kollegiyasının Qərar layihəsi hazırlanmış, aidiyyəti dövlət qurumları ilə razılaşdırılmış, baxılması və təsdiq edilməsi üçün 2025-ci il 22 avqust tarixli 3-15-2/3-4-1524/2025 nömrəli məktubla Energetika Nazirliyinə təqdim edilmişdir.

“İstilik təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının 24 iyun 2025-ci il tarixli 222-VIIQ nömrəli Qanununun 13.1.1-ci maddəsinin, “İstilik təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 24 iyun tarixli 222-VIIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 14 iyul tarixli 442 nömrəli Fərmanının 3.1.2-ci hissəsinin, həmçinin “İstilik təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 24 iyun tarixli 222-VIIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 14 iyul tarixli 442 nömrəli Fərmanının icrasının təmin edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 22 iyul 2025-ci il tarixli 458s nömrəli Sərəncamının 3-cü hissəsinin icrası məqsədilə “İstilik qurğularının istismarında təhlükəsizlik texnikası Qaydaları”nın layihəsi hazırlanmış, aidiyyəti struktur bölmələrlə razılaşdırılmış və baxılması üçün Energetika Nazirliyinə təqdim edilmişdir. Layihə aidiyyəti dövlət qurumlarına rəy və təkliflərin təqdim edilməsi üçün göndərilmiş, daxil olan rəy və təkliflərə əsasən təkmilləşdirilmiş layihə təkrar baxılması üçün “Azərenerji” ASC-yə, İqtisadiyyat və Fövqəladə Hallar nazirliklərinə, AR Prezidenti yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyinə və “Azərilstiliktəchizat” ASC-yə təqdim edilmiş, “Azərenerji” ASC, Fövqəladə Hallar və İqtisadiyyat nazirlikləri, AR Prezidenti yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyi ilə sənəd razılaşdırılmışdır. “Azərilstiliktəchizat” ASC ilə razılaşdırıldıqdan sonra sənəd Energetika Nazirliyinin Kollegiyasında müzakirə və təsdiq olunması üçün təqdim olunacaqdır.

“İstilik təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının 24 iyun 2025-ci il tarixli 222-VIIQ nömrəli Qanununun 13.1.1-ci maddəsinin, “İstilik təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 24 iyun tarixli 222-VIIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 14 iyul tarixli 442 nömrəli Fərmanının 3.1.2-ci hissəsinin, həmçinin “İstilik təchizatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının

2025-ci il 24 iyun tarixli 222-VIIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 14 iyul tarixli 442 nömrəli Fərmanının icrasının təmin edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 22 iyul 2025-ci il tarixli 458s nömrəli Sərəncamının 3-cü hissəsinin icrası məqsədilə “İstilik qurğularının texniki istismar Qaydaları”nın layihəsi hazırlanmış və Energetika Nazirliyinin aidiyyəti struktur bölmələrinə rəy və təkliflərin verilməsi üçün təqdim olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 6 sentyabr 2023-cü il tarixli 759s nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azəristiliktəchizat” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılması, gəlir və xərclərinin optimallaşdırılması, istilik və isti su təchizatı xidmətlərinin sayğaclaşdırılması, istilik təchizatı sistemlərinin bərpası və dayanıqlı istismarının təmin edilməsi ilə bağlı Tədbirlər Planı”nın “1.2 Azərbaycan Respublikası regionlarının iqlim xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla istilik mövsümünün başlanması və bitməsi müddətlərinin tənzimlənməsi ilə bağlı təkliflərin hazırlanması” tədbirinin icrası məqsədilə İşçi qrupun iclas protokolları, aidiyyəti qurumların məktubları, Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin Akademik Həsən Əliyev adına Coğrafiya İnstitutunun Hesabatı, Tədbirlər Planının icrası ilə bağlı yekun Hesabat 2025-ci il 17 dekabr tarixli 3-15/2-4521/2025 nömrəli məktubla Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan Respublikasının energetika sektorunda islahatların sürətləndirilməsi haqqında” 2019-cu il 29 may tarixli 1209 nömrəli Sərəncamının 2.1.1-ci yarımbəndinin icrası qaydasında hazırlanmış və 2022-ci il 22 iyul tarixli 3378 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası”nda müəyyən edilmiş vəzifələri, habelə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 30 oktyabr 2024-cü il tarixli 1-5/1-14036/2024/7431/2024aid nömrəli dərkənarını nəzərə almaqla hazırlanmış “Energetika sahəsində tənzimləyici haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanun layihəsi və əlaqəli normativ-hüquqi akt layihələri 2024-cü il 19 dekabr tarixində “Azərenerji” ASC, 2025-ci il 14 yanvar tarixində “Azərişiq” ASC, 2025-ci il 6 fevral tarixində Maliyyə Nazirliyi, 2025-ci il 1 may tarixində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti, 2025-ci il 3 noyabr tarixində İqtisadiyyat Nazirliyi və 2025-ci il 5 dekabr tarixində isə Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən vizalanaraq təqdim edilmişdir. Qanun layihəsi və əlaqəli normativ-hüquqi akt layihələri 2025-ci il 17 dekabr tarixli 3-15/2-4526/2025 nömrəli məktubla Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir.

Fəsil IV

TARİFLƏR ÜZRƏ FƏALİYYƏT

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 21 noyabr 2023-cü il tarixli 423 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Tikinti obyektlərinin qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğinin hesablanmasına dair metodologiya”nın 4.2-ci bəndinə əsasən qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğinin müəyyənləşdirilməsinə dair Energetika Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış təkliflər (o cümlədən hesablamalara dair məlumatlar) 19 mart 2025-ci il tarixli 3-15/2-1089/2025 nömrəli məktubla İqtisadiyyat Nazirliyinə təqdim edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 6 dekabr tarixli 1138 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, su və qaz) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi”nin “3.3.1. Xərci əks etdirən (elektrik enerjisinin qiymətlərini subsidiyalaşdırmadan) tariflərin tətbiqi ilə bağlı araşdırmaların aparılması” yarım bəndinin icrası məqsədilə beynəlxalq ekspertlər cəlb edilməklə Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi tərəfindən bərpa olunan enerji mənbələri daxil olmaqla elektrik enerjisi üzrə istehsal, topdansatış, ötürmə tariflərini səbət prinsipi əsasında müəyyənləşdirən xərc əsaslı “Elektrik enerjisi tariflərinin müəyyənləşdirilməsi üzrə tarif Metodologiyası” (bundan sonra – Metodologiya) hazırlanmışdır və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 22 iyul tarixli 3378 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının 2022–2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası”nın “7. Tədbirlər Planı” hissəsinin 5.2.1-ci fəaliyyət istiqaməti üzrə “6. Energetika sahəsində tənzimləyici mühitin formalaşdırılması, iqtisadi əsaslara, xərc və gəlirlərə istinad edən tarif metodologiyasının təkmilləşdirilməsi” tədbirinin icrası olaraq, müvafiq sahədə qiymətqoyma prosesinin sistemləşdirilməsini, tənzimləyici mühitin formalaşdırılmasını, təsərrüfat subyektləri üzrə xərclərin optimallaşdırılmasını və son nəticədə subsidiyaların aradan qaldırılmasını təmin etmək üçün təkmilləşdirilmiş Metodologiya layihəsi əsasında elektrik enerjisi bazarının effektiv təşkili üçün bu proseslərə hazırlıq məqsədilə tərtib olunmuş “Elektroenergetika sektorunda tənzimlənən qiymətlərin (tariflərin) müəyyən olunması Qaydaları”nın layihəsi 21 aprel 2025-ci il tarixli 3-15/2-1374/2025 nömrəli məktubla Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 24 aprel 2025-ci il tarixli 1-5/1-5584/2025/ 33273 AID /3417/2023 AID nömrəli dərkənarı ilə “Elektroenergetika sektorunda tənzimlənən qiymətlərin (tariflərin) müəyyən olunması Qaydaları”nın layihəsinə rəy və təkliflərin bildirilməsi üçün İqtisadiyyat, Maliyyə və Ədliyyə nazirliklərinə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyinə, “Azərenerji” ASC və “Azərişiq” ASC-yə tapşırıq verilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 21 noyabr 2023-cü il tarixli 422 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Tikinti obyektlərinin elektrik şəbəkəsinə qoşulma xidmətinə görə ödənişin hesablanmasına dair metodologiya”nın 4.2-ci bəndinə əsasən enerji təchizatı müəssisəsi və ya dövlət elektroenergetika müəssisəsi qoşulma xidmətinə görə ödəniş məbləğlərinin müəyyənləşdirilməsinə dair Energetika Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış təkliflər (o cümlədən hesablamalara dair məlumatlar) 2025-ci il 27 may tarixli 3-15/2-1843/2025 nömrəli məktubla İqtisadiyyat Nazirliyinə təqdim edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin 2025-ci il 8 sentyabr tarixli 3-21/2-8736/2025 nömrəli məktubu ilə elektrik enerjisinin istehlakçılara tətbiq olunan sabit tarifi müəyyənləşdirilməsinə dair “Azərişiq” ASC tərəfindən Tarif (qiymət) Şurasına müraciət olunduğu bildirilmişdir. Qeyd edilən məsələ ilə bağlı Energetika Nazirliyinin təklifləri 2025-ci il 30 oktyabr tarixli 3-15/2-3863/2025 nömrəli məktubla İqtisadiyyat Nazirliyinə təqdim edilmişdir.

Fəsil V

ENERJİ EFFEKTİVLİYİ FONDUNUN İŞİ ÜZRƏ FƏALİYYƏT

Enerji effektivliyi fondunun fəaliyyəti ilə bağlı daxili prosedur qaydalarının hazırlanması üzrə:

“Enerji effektivliyi fondunun vəsaiti hesabına maliyyələşdirilən layihələrə dair Tələblər”in, “Enerji effektivliyi fondunun vəsaiti hesabına pilot layihələrin maliyyələşdirilməsi, həmçinin subsidiya və qrant alınması üçün ərizə forması”nın və “Enerji effektivliyi fondunun vəsaiti hesabına müvəkkil kredit təşkilatları tərəfindən layihələri maliyyələşdirilən fiziki və ya hüquqi şəxslər haqqında məlumat forması”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin Kollegiya Qərarının layihəsi razılaşdırılaraq 2025-ci il 23 oktyabr tarixli 3-15/2-3758/2025 nömrəli məktubla İqtisadiyyat Nazirliyinə, 3-15/2-3756/2025 nömrəli məktubla Daxili İşlər Nazirliyinə, 3-15/2-3759/2025 nömrəli məktubla Azərbaycan Respublikası Məhkəmə-Hüquq Şurasına təqdim edilmişdir. Daxili İşlər Nazirliyi və Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən sənədə dair rəy və təklifin olmadığı bildirilmiş, İqtisadiyyat Nazirliyinin rəy və təklifləri əsasında sənədə müvafiq dəyişikliklər edilmişdir.

Müvəkkil kredit təşkilatları ilə əlaqələrin qurulması üzrə:

Enerji effektivliyi fondunun vəsaiti hesabına güzəştli kreditlərin verilməsi üçün əməkdaşlıq əlaqələri qurmaq istəyən bankların “Enerji effektivliyi fondunun vəsaitlərinin formalaşdırılması və istifadə Qaydası”nın 4.4-cü bəndi üzrə tələb olunan məlumat və sənədləri təqdim etməklə müraciət etmələri barədə məlumatlandırılması və prosesə cəlb olunmasında Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyə dəstək göstərilməsi məqsədilə 2025-ci il 21 iyun tarixli 3-15-2/2-260/2025 nömrəli məktubla Azərbaycan Banklar Assosiasiyasına məktub ünvanlanmışdır. 12 bank tərəfindən Enerji effektivliyi fonduna üzv müvəkkil kredit təşkilatı seçilməsi barədə rəsmi müraciət daxil olmuşdur. Müraciət etmiş bankların Qaydanın 4.4-cü bəndinin tələblərinə uyğun olaraq təqdim etdikləri məlumatların yoxlanması həyata keçirilmiş və nəticədə 2 bank barədə Qaydanın 4.4.2-ci yarım bəndinin tələblərinə uyğun olmadığı üçün imtina qərarı qəbul edilmişdir. Digər 10 bankın təqdim etdiyi normativ göstəricilər barədə məlumatların Qaydanın müvafiq bəndinin tələblərinə uyğun olması təsbit olunaraq üzvlük müraciətləri qəbul edilmişdir.

Fəsil VI

BEYNƏLXALQ ƏMƏKDAŞLIQ ÜZRƏ FƏALİYYƏT

Beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq üzrə:

Agentliyin assosiativ üzv olduğu Enerji Tənzimləyicilərinin Regional Assosiasiyasının (ERRA) aşağıda adları sadalanan komitələrində iştirakı təmin olunmuşdur:

- Elektrik enerjisi bazarları və iqtisadi tənzimləmə komitəsi;
- Təbii qaz bazarları və iqtisadi tənzimləmə komitəsi;
- Enerji keçidi üzrə komitə;
- İstehlakçıların müdafiəsi üzrə komitə.

Agentlik müvafiq sahədə ixtisaslaşmış aşağıdakı beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlıq edir:

- Avropa Enerji Tənzimləyiciləri Şurası (CEER);
- Enerji Tənzimləyicilərinin Regional Assosiasiyası (ERRA);
- Tənzimləyici Enerji Keçidi Akselatoru (RETA);
- Beynəlxalq Enerji Agentliyi (IEA).

Həmçinin, 23-24 oktyabr 2025-ci il tarixlərində Avropa İttifaqının “EU4Energy” proqramının II mərhələsi – “Şərq Tərəfdaşlığı ölkələrində təmiz enerjiyə keçidin təşviqi” proqramı çərçivəsində CEER, Energetika Nazirliyi və EMTA-nın birgə təşkilatçılığı ilə media nümayəndələri üçün seminar keçirilmişdir. Media seminarında iştirakçılara ictimaiyyətin məlumatlandırılması və enerji siyasətlərində şəffaflığın artırılmasında medianın rolu barədə məlumat verilmişdir. Həmin layihə çərçivəsində 2025-ci il 24 iyun tarixində Brüssel şəhərində və 2025-ci il 23 oktyabr tarixində Bakı şəhərində keçirilmiş yekun konfranslarda Agentlik təmsil olunmuşdur.

Bundan başqa, müvafiq sahədə investisiya mühitinin əlverişliliyinin artırılması məqsədilə Dünya Bankının nümayəndələri ilə əməkdaşlıq istiqamətində 2025-ci il 28 yanvar, 2025-ci il 10 aprel, 2025-ci il 3 sentyabr, 2025-ci il 30 sentyabr və 2025-ci il 10 dekabr tarixlərində görüşlər keçirilmişdir.

Agentlik ilə Asiya İnkişaf Bankının (AİB) nümayəndələri arasında 2025-ci il 12 sentyabr və 2025-ci il 28 noyabr tarixlərində əməkdaşlıq istiqamətində görüşlər keçirilmişdir.

Agentlik beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən təşkil edilmiş aşağıdakı tədbirlərin iştirakçısı olmuşdur:

- İl ərzində mütəmadi olaraq ERRA-nın komitə və işçi qrupları üzrə hibrid və onlayn formatlı tədbirlər;
- Dünya Bankı tərəfindən təşkil edilmiş seminar və təlimlər;
- Alman-Azərbaycan Xarici Ticarət Palatası (AHK Azərbaycan) tərəfindən təşkil edilmiş tədbirlər;
- Çin Xalq Respublikası tərəfindən bilik və bacarıqların artırılması istiqamətində təşkil edilmiş seminarlar.

Xarici ölkələrin enerji tənzimləyiciləri ilə əməkdaşlıq üzrə:

2025-ci il 3 aprel tarixində Rumıniyanın Milli Enerji Tənzimləmə Qurumu (ANRE) nümayəndələrinin Bakı şəhərinə səfəri çərçivəsində Agentlik ilə enerji tənzimlənməsi sahəsində əməkdaşlığa dair anlaşma memorandumu imzalanmışdır. Anlaşma memorandumu enerji tənzimlənməsi sahəsində qurumlar arasında əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi məqsədini daşıyır.

2025-ci il 20 may tarixində Moldovanın Milli Enerji Tənzimləmə Qurumunun (ANRE) nümayəndələrinin Azərbaycana səfəri çərçivəsində iki tənzimləyici qurum arasında enerji tənzimlənməsi sahəsində əməkdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu imzalanmışdır.

Agentlik enerji tənzimlənməsi və nəzarəti sahələrində xarici ölkələrin aşağıda adları sadalanmış qurumları ilə əməkdaşlıq etmiş, məlumat və təcrübə mübadiləsində iştirak etmişdir:

- 2025-ci il 4 iyul tarixində “Qırğızıstan Enerji Hesablama Mərkəzi” ASC-nin ölkəmizdə səfərdə olan nümayəndələri ilə görüş keçirilmişdir;
- 2025-ci il 4 sentyabr tarixində Türkiyənin İzmir şəhərində keçirilmiş Azərbaycan-Türkiyə IV Enerji Forumunda iştirak təmin edilmişdir;

- 2025-ci il 20 noyabr tarixində Azərbaycan-Türkiyə IV Enerji Forumunun “Tənzimləmə” İşçi qrupunun 2025-2026-cı illər üzrə Forumlararası Fəaliyyət Planı çərçivəsində Türkiyənin Enerji Bazarını Tənzimləmə Qurumu (EPDK) ilə görüş keçirilmişdir.